

Camp Davideko akordioak

 MIKEL ARAMENDI

Orduek eta egunak joan ahala, erroztzen ari den gogapena da 2022ko otsailaren 24a baino erabakigarriagoa izan daitekeela 2023ko urriaren 7a XXI. mendeko mundurako. Eta, bidenabar, "Europar aspalidikoak diren nahaste horietako bat" bezala gera daitekeela Ukrainakoa. Horrek berak gudu-zelaian zer ekarriko lukeen igartzen erraz samarra dirudenez, protagonistak ari dira kontuak ateratzen.

Gazakoan, ordea, sumatzen ere zaila, baina edonola ere oso arriskutsua izango den etorkizunak sortutako urduritasuna ari da gainezka egiten. Eta esango nuke "ziurtzat" ematen diren gorabehera asko (guztiak ez esatearren), nola U-7 horren genesiari buruz (Iranen "inplikazioa", demagun), hala borroken bilakabidearen inguruan, asmakeriak eta desioak direla, beste ezer baino gehiago. Gerrako propaganda hutsa ez direnean. Ikaragarri baitabil horretatik ere.

Eginbidean leudekeen jarduera militarrek ezagutu ezin ditugunez, politikari arreta jarri beharko diogu. Eta atentzioa ematen du krisiaren lehen ondorio potoloa izan daitekeena zein isilpean geratzen ari den. 1978ko irailaren 17an -arestian bete dira 45 urte-, sinatu ziren Marylandeko Camp Daviden bi dokumentu: *Ekialde Ertaineko bakerako esparru-dokumentua* eta *Egipto eta Israelen arteko bake-tratatua burutzeko esparru-dokumentua*. Sinatzaileak, Sadat, Egiptoko presidentea, eta Begin, Israelgo lehen

ministroa, eta fede-emaile eta bermatzaile, J. Carter AEBetako presidentea. Camp Davideko akordioak deitu ohi dira harez geroztik.

Berehala, Bakearen Nobel sariaren irabazle bihurtu ziren bi sinatzaileak; eta handik sei hilabetera, 79ko martxoan, sinatu zen bi herrialdeen arteko bake-tratatua. Hitzarmen horiek funtsatzen dute gaur egungo Gazako Zerrendaren eta Sinaiko mugaren nondik norako guzti-guztia. Betearazpena irrigarria izan bada ere.

1981eko urriaren... 6an, huts egindako hainbat saioren ondoren, Khalid al-Islambuli tenientearen pelotoiak, desfile baten erdian, tiroka akabatu zuen Sadat hargatik. Baina haren oinordeko Mubarak-ekin ere, indarrean jarraitu zuten akordioek. Eta M. Morsi zibilaren agintaldia erauzi ondoren, baita A.F. el-Sisi egungo presidente militarrekin ere. Orain arte.

Hitzarmen hari esker, AEBen atzerri-rako laguntza militarrik handiena jasotzen duen bigarren herrialdea Egipto izan da 40 urtez. Asmatu zein den lehena.

Beti ere Egipto kate motzean lotuta edukitzeko baliatu den dirutza horrek, ordea, gorabehera xebleak pairatu ditu azkenaldian AEBetan. Besteak beste, Bob Menendez senatariaren kulebroiaren kontura. Orain ikusi beharko da zein heltzen den lehenago Josafatera, Camp Davideko akordioa ala haren fede-emaile, Jimmy Carter. ●

CIA.GOV

TEKNOLOGIA

Plataformetan lanean

DIANA FRANCO

Helburu komun bat lortzeko bidean lantalde banatu informetan lan egiteak badu bere logika, bakoitzak bere zatia eginez osotasun bat goaz eraikitzen, autonomia izan dezakezu gauza askotarako, baina baita zure lana aurrera eramateko erantzukizuna ere. Horrelako lanetan konfiantzazko giroa behar duzu eraiki, harremanak zaindu.

Egun, plataformek, soldatapeko lan banatua baimentzen badute ere, iraultza industrialean ezarri ziren eta gaur egun dirauten logika berdinak dituzte: irabazi/produktzio/denbora/kostu aldagaien arteko optimizazioa. Baina plataformak, ohiko enpresa eta erakundeak ez bezala, berezkoak diren eta langileen boterea murrizten duten dinamikak sortzen ari dira, langileen arteko harremanak suntsitzen. Fenomeno honi lanaren uberizazioa deitu diote

"Produktibitatea ez den beste irizpiderik gabe, lana antolatzen du algoritmoak, eta enpresarekin duzun harreman bakarra da posta elektronikoa, aginduak jasotzeko baino ez, nagusiek inoiz erantzuten ez duten posta elektronikoa. 'Lankideak' dira app bidez jasotzen diren eskaerengatik lehiatzen diren izenak baino ez. Lanaldia noiz hasten eta noiz amaitzen den ez dakizu. Hiria zure lantokia da, inork ez du kontuan hartzen puntu batetik bestera joateko behar duzun denbora..." (La laboratoria)

Lanaren uberizazioa banaketaren sektorearekin lotu izan dugu, baina eremu askotara zabaltzen ari da: zaintza, ostalaritza, garbiketeta, aisialdia... Uste duguna baino gertuago dugu. Gure lan egiteko moduetan eta mundua ulertzeko moduetan eragin handia izan dezake.

Aste honetan, CC 4.0 lizentziapean Nuria Sotok idatzi duen *Ryders on the Storm* entsegua irakurriko dut. Bertan, plataforma digitalek lana antolatu eta optimizatzeko sortu dituzten dinamikak azaltzen ditu eta horien baitan dauden, edo egongo diren, langileak boteretzeko erronken inguruan hausnartzen du. ●